

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : รูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการ
ในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๑
- ผู้วิจัย** : พระครูวิมลสุวรรณกร (สมพงษ์ จันทวโร)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์ B.A., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)
  - : พระระพีพิณ พุทธิสาโร, B.A., M.A., Ph.D.
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๓ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการปกครองของพระสังฆาธิการ (๒) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมสำหรับการปกครองของพระสังฆาธิการ (๓) เพื่อนำเสนอรูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๑

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๘ รูป/คน และสนทนากลุ่มเฉพาะ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑๐ รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาความ ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๒๙๗ ชุด จากประชากร จำนวน ๑,๓๙๖ รูป โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพรรณนาและสถิติอนุมาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการปกครองของพระสังฆาธิการ ได้แก่ รูปแบบการทำงานอาจจะไม่ชัดเจน ขาดความรัดกุม ไม่รอบคอบ ปฏิบัติหน้าที่อาจจะหย่อนยาน ขาดการบำรุงรักษาวัด ขาดการจัดการศาสนสมบัติให้เหมาะสม ขาดการสอดส่องผู้ใต้ปกครองทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ขาดการส่งเสริมวิชาการปกครองคณะสงฆ์ในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ รูปแบบการระงับอธิกรณ์ การวินิจฉัยสั่งการลงนิคหกรรม ข้ออุทธรณ์เป็นต้นอาจจะยังไม่มีความชัดเจน ทั้งการแต่งตั้งและถอดถอนพระสังฆาธิการก็เช่นเดียวกัน สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

๒. แนวคิดทฤษฎีและหลักพุทธธรรมที่เหมาะสมสำหรับการปกครองของพระสังฆาธิการ ได้แก่ พระสังฆาธิการ อาศัยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์จัดรูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ส่วนภูมิภาค นอกจากนั้น ทฤษฎีระบบการปกครองประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า คือคน เงิน วัตถุอุปกรณ์ และการจัดการประกอบด้วยการวางแผน การสรรหาบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การธำรงรักษา และ

การประเมินการปฏิบัติงาน ตามด้วยหลักอภิธานิธรรม ๗ กล่าวคือหมั่นประชุมเนื่องนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม ไม่บัญญัติสิ่งที่ทรงห้าม เคารพนับถือผู้ใหญ่ ไม่ลุอำนาจา ยินดีในเสนาสนะ และ ยินดีกับเพื่อนสพรหมจารี

๓ รูปแบบการปกครองคณะสงฆ์ที่พึงประสงค์ของพระสังฆาธิการในเขตการปกครอง คณะสงฆ์ภาค ๑ ได้แก่ พระสังฆาธิการมีหน้าที่กำกับดูแลรักษาบุคลากรให้อยู่ในกฎระเบียบการ ปกครอง เป็นไปด้วยความเรียบร้อยดีงาม ตามพระธรรมวินัย กฎหมายและสิ่งแวดล้อม การปกครองคณะสงฆ์เป็นงานนำ ต้องคอยปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมตามกาลเวลา ถ้างาน ปกครองดำเนินไปอย่างไร งานอื่นๆ ก็จะดำเนินไปตามอย่างนั้น ถ้างานปกครองดำเนินไปไม่ได้ งานบริหารอื่นๆ ก็ดำเนินไปไม่ได้เช่นกัน **ด้านการวางแผน** พระสังฆาธิการผู้รับผิดชอบการพัฒนาวัด ให้เจริญรุ่งเรือง การวางแผนระยะยาวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยมอบหมายให้ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ได้ฝึกปฏิบัติงานให้เกิดความพร้อม ด้วยหลักการหมั่นประชุมเนื่องนิตย์นับตั้งแต่การคัดเลือก การแต่งตั้ง การฝึกอบรม การพิจารณาการเลื่อนตำแหน่ง นอกจากนั้น พระสังฆาธิการหมั่นประชุม เนื่องนิตย์เพื่อการวางแผนการปกครองคณะสงฆ์ให้เกิดความชัดเจนด้วยศาสตร์และศิลป์ **ด้านการสรรหาบุคลากร** คือการดำเนินการเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงาน พระสังฆาธิการพร้อมเพรียงกันประชุม เลิกประชุม ทำกิจที่สงฆ์พึงกระทำ การประชุมเป็นภารกิจที่ พระสงฆ์พึงกระทำร่วมกัน เพื่อความสามัคคีพร้อมเพรียงกัน ดังนั้น การปกครองต้องสอดคล้องตาม กฎระเบียบ พระธรรมวินัย กฎหมาย เพื่อนำมาบูรณาการให้ถูกต้องตามสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง **ด้านการพัฒนาบุคลากร** คือการสอนงาน การมอบหมายงาน การสับเปลี่ยนโยกย้ายหน้าที่ การหาพี่เลี้ยงช่วยสอนงาน การให้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย การให้เป็นผู้รักษา การแทน การส่งไปศึกษาดูงาน การจัดประชุมสัมมนา เพื่อเพิ่มพูนพัฒนาสมรรถภาพการทำงาน นอกจากนั้น พระสังฆาธิการไม่บัญญัติสิ่งที่ทรงห้ามที่ขัดต่อกฎระเบียบ กำกับดูแลให้บรรพชิตและ คฤหัสถ์ปฏิบัติอยู่ในกฎระเบียบ **ด้านการธำรงรักษา** คือการบำรุงรักษาทรัพยากรบุคคลเพื่อให้องค์กร ไม่สูญเสียคนดีมีความรู้ความสามารถ การสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้บริหารกับบุคลากร ปรับปรุง สถานะที่ทำงานให้เหมาะสม มีความมั่นคง ส่งเสริมโอกาสแก่บุคลากรได้ก้าวหน้า พระสังฆาธิการ ส่งเสริมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมืออำนวยความสะดวกในสำนักงาน นอกจากนั้น พระสังฆาธิการกำกับดูแล การปกครองให้เป็นไปตามกฎระเบียบ พระธรรมวินัย กฎหมายและสิ่งแวดล้อม **ด้านการประเมินการปฏิบัติงาน** พระสังฆาธิการไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัดตาม กฎระเบียบ ยินดีในเสนาสนะเรียบง่าย ตั้งใจกำกับดูแลพระภิกษุ สามเณร ในเขตการปกครองคณะ สงฆ์ภาค ๑ ให้ตั้งอยู่ในความเรียบร้อยดีงาม ส่งเสริมการทำงานด้วยการฝึกอบรมวิชาการปกครอง จัดสัมมนาประจำปี และส่งเสริมการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณ โดยภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

Dissertation Title : The Desirable Model of Sangha Administration of Administrative Monks At the Sangha Administration Region 1

Researcher : Phrakhruwimolsuwannakorn (Sompong Candavaro)

Degree : Doctor of Philosophy (Buddhist Management)

Dissertation Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr.Termsak Thong-in B.A., M.A., Ph.D. (Pol.Sc.)

: Phra Raphin Buddhiso B.A., M.A., Ph.D.

Date of Graduation : March 3, 2016

ABSTRACT

The main objectives of this research are: (1) to study the state and problems of the rule of Buddhist Monks (2) study the theory and Buddhist principles for the proper administration of Buddhist Monks (3) to present style of governance. Sangha of Buddhist Monks in a desirable area,

The first ecclesiastical methodology combines research methods. Using quantitative and qualitative research. Qualitative Research Researchers have studied the relevant documents. The quantitative research the researchers collected data from a sample of 297 sets of questionnaires with a population of 1,396.

The results of this study were concluded as follows:

1. The general rule of Buddhist Monks and problems. The work may be lax Imprudent imprudent flagging duties. Lack of maintenance measure Lack of Religious Affairs organized a treasure as well. Lack of monitoring and laity who have clamored to follow within a discipline. Moreover, lack of education, discipline, suspension allegation Nichkrrm the diagnosis. The decision on the appeal as yet unclear. Including the appointment and dismissal of Buddhist Monks, too.

2. Theory and Buddhist principles for the proper administration of Buddhist Monks. Buddhist Monks living ecclesiastical law regulating the central and regional ruling clergy addition, the system includes inputs theory is that money and material handling equipment includes planning for recruitment. Staff development, maintenance and evaluation of performance. Followed by the main context for the

New York fair, the seventh meeting of Buddhist Monks keeps forever. Unison conference what he did not explicitly ban Respect for elders Randy does Luamnah Welcome in Esnasna And pleased with virgin etc.

3. Format Slideshow desirable area of Buddhist Monks in the first chapter is Buddhist Monks controls maintenance personnel in administrative regulations. A classy goes smoothly. According to the Book of Discipline Legal and Environmental Slideshow is taken. A profound spacious great the more delicate than men the work is not completed. Must be updated to suit the current situation all the time. If parents continue to work in any other job. It will then continue If the rule action impossible. Other characteristics Management It does not carry over as well. Temple Guardian is Abbot As a responsible parent measured.

3.1 Planning Buddhist Monks must be responsible for developing a thriving. Short-term plan by assigning an assistant pastor. Responsible for keeping order Long-term planning by assigning an assistant pastor training to be ready. Regular meetings with the perpetual since the recruitment, selection, appointment. The move to transfer the training promoted. The disciplinary action in addition to the expiration of the Buddhist Monks to keep the perpetual planning Slideshow clarity art and science of making worker to work as intended.

3.2 Recruiting is a way to organize a society in disciplines with emphasis on relieving the suffering of the dissolution. Promote the rule is new stuff to repress people should suppress or blame someone blame Pak Ch tribute to the people who should be praised articulates how the opportunity to teach others admonition. The recruitment was carried out in order to get good people are competent to practice addition, the meeting adjourned meeting unison Buddhist Monks and priests do things that ought to be done. The meeting considered the mission that priests should act together for unity, so the parents have to use the rules of Discipline Law is used to integrate the social, economic and political.

3.3 Human resource development is to teach the power to perform. The rotary transfer duty Finding mentors to help teach. The acting assistant The Acting Sending to study visit Training seminars to enhance performance further development of Buddhist Monks do not prescribe what rebuke against the rules. To

ensure that clamored and laity in measuring compliance. Improving corporate governance for the better.

3.4 The maintenance HR is maintained so that the organization does not lose good people skills. The relationship between the management and the staff. Improve workplace security personnel have a chance to progress. Promoting the welfare of Buddhist Monks A Material and Facilities in office. Show respect for adults by age, years of Buddhist Monks In addition, the regulatory regime to ensure compliance with environmental laws and regulations, strict discipline.

3.5 Assessment of the operation. Buddhist Monks selfless to act strictly according to common rules. In simple pleasure Esnasna Regulatory treatment of monks Novice Township in the first chapter, set in good order. Further work with academic training. Annual Seminar and higher education levels.